

ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΕ & ΟΗΕ

ΑΜΑΛΙΑ ΒΕΝΙΕΡΗ
ΑΛΕΞΙΟΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ
2. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΕΕ ΚΑΙ ΟΗΕ
3. ΚΕΙΜΕΝΑ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΕΕ (&ΟΗΕ)
4. ΕΕ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝ'ΕΛΕΥΣΗ
5. ΕΕ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ
6. ΔΡΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ
7. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΟΗΕ

Τα Ηνωμένα Έθνη ιδρύθηκαν επίσημα στις 24 Οκτωβρίου 1945, όταν ο Χάρτης επικυρώθηκε από την **Κίνα**, τη **Γαλλία**, τη **Σοβιετική Ένωση**, το **Ηνωμένο Βασίλειο**, τις **Ηνωμένες Πολιτείες** και τη πλειοψηφία των άλλων υπογραφόντων κρατών.

ΣΗΜΑΙΑ ΟΗΕ

ΧΑΡΤΗΣ ΟΗΕ

1945

193 κράτη μέλη του ΟΗΕ

κάθε κράτος μέλος είναι ένα χρώμα ή σύμβολο στον χάρτη,
υπογραμμίζοντας τους κεντρικούς στόχους του ΟΗΕ:

1.

- Διατήρηση διεθνούς ειρήνης και ασφάλειας

4.

- Ανάπτυξη φιλικών σχέσεων μεταξύ εθνών

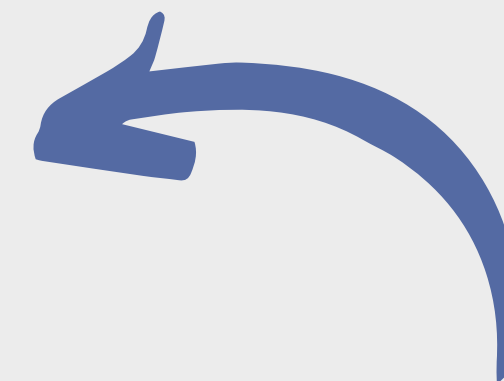
2.

- Συνεργασία για την επίλυση διεθνών προβλημάτων

- Προώθηση σεβασμού ανθρωπίνων δικαιωμάτων και εναρμόνιση δράσεων κρατών

3.

Ο ΟΗΕ δεν είναι μια
παγκόσμια κυβέρνηση και δεν
νομοθετεί

ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΕΣ

1941

- Διασυμμαχική Διακήρυξη
- Ο Χάρτης του Ατλαντικού

1954

1ο
Νόμπελ Ειρήνης στην
Ύπατη Αρμοστεία του
ΟΗΕ για τους
Πρόσφυγες

1972

Η Πρώτη Διάσκεψη
του ΟΗΕ για το
Περιβάλλον

1981

2ο
Νόμπελ Ειρήνης στην
Ύπατη Αρμοστεία του
ΟΗΕ για τους
Πρόσφυγες

1988

Νόμπελ Ειρήνης στις
Ειρηνευτικές
Δυνάμεις του ΟΗΕ

2001

Το Νόμπελ Ειρήνης
στον ΟΗΕ και στον
Γενικό του Γραμματέα

2. ΣΧΕΣΗ ΕΕ & ΟΗΕ

ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΟΗΕ ~ ΕΕ

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΟ	ΟΗΕ (ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΟΣ)	ΕΕ (ΥΠΕΡΕΘΝΙΚΟΣ?)
ΚΥΡΙΑΡΧΙΑ ΚΡΑΤΩΝ	Διατήρηση πλήρους κυριαρχίας	Παραχώρηση κυριαρχίας των ΚΜ στην ΕΕ
ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ	Έλλειψη δυνατότητας νομοθέτησης ή επιβολής πολιτικών στα ΚΜ	Δυνατότητα νομοθέτησης και επιβολής πολιτικών και κανονισμών στα ΚΜ
ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ	Λήψη αποφάσεων με βάση τη συναίνεση ή την πλειοψηφία	Λήψη αποφάσεων μέσω θεσμικών οργάνων με δεσμευτικό χαρακτήρα για ΚΜ
ΣΧΕΣΗ ΜΕ Κ.Μ.	Λειτουργία ως πλαίσιο για συνεργασία και διαπραγμάτευσης	Λειτουργία ως ενωμένη δομή με κοινές πολιτικές και κανονισμούς
ΝΟΜΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ	Βασίζεται στο διεθνές δίκαιο και τον Χάρτη του ΟΗΕ	Βασίζεται σε ένα συνδυασμό ενωσιακών συνθηκών, συμφωνιών και κανονισμών

SDGs

Σύνολο 17 παγκόσμιων αναπτυξιακών στόχων για το 2030, οι οποίοι ορίστηκαν από τα Ηνωμένα Έθνη το 2015 ως «Ένα προσχέδιο για τη δημιουργία ενός καλύτερου και περισσότερο βιώσιμου μέλλοντος για όλους».

SDGs ~ EU

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΣΤΟΧΩΝ (5 P's):

- People
- Planet
- Prosperity
- Peace
- Partnership

Overview of EU progress towards the SDGs over the past 5 years, 2024

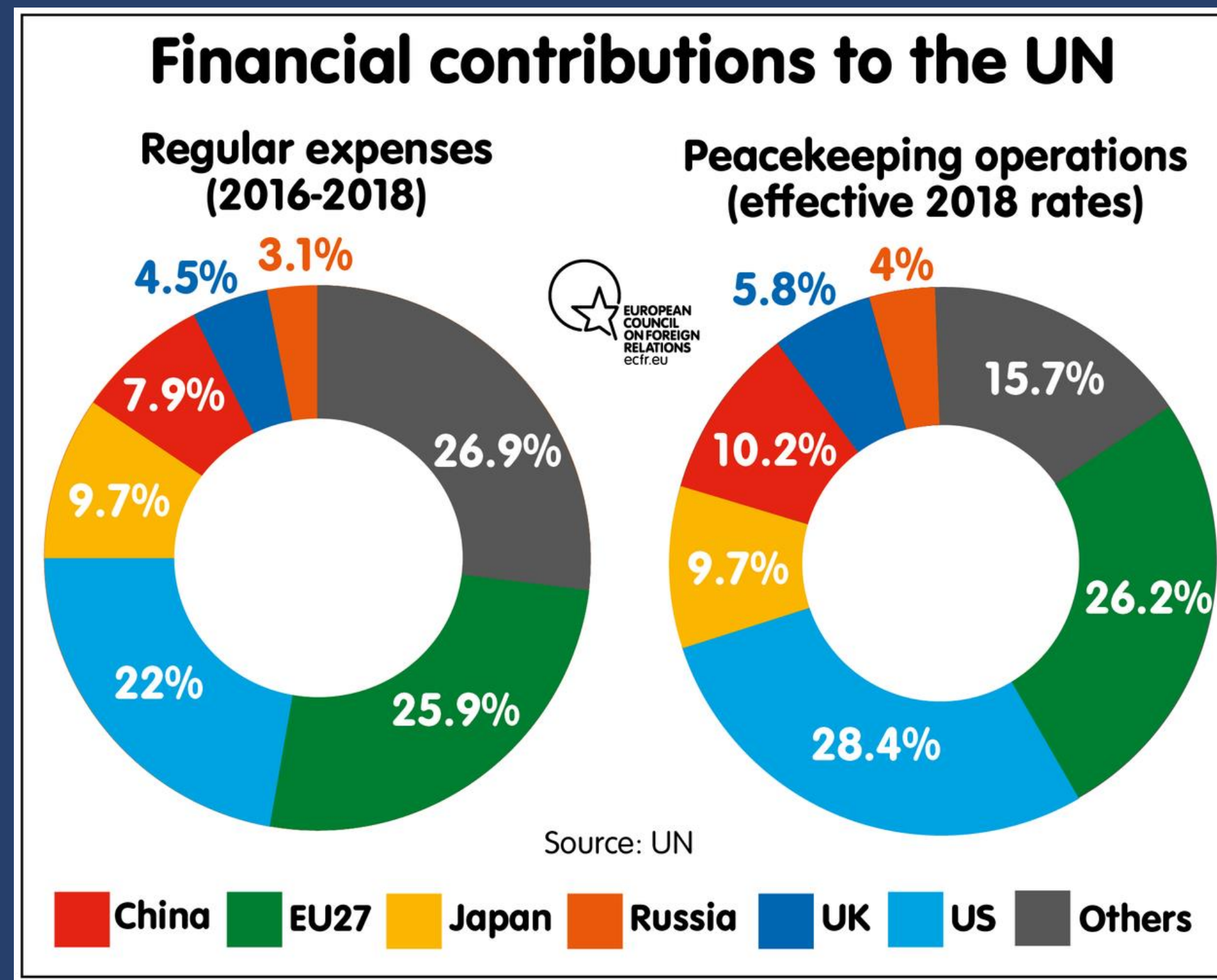
(Data mainly refer to 2017–2022 and 2018–2023)

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΕΕ ΚΑΙ ΟΗΕ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΕΣ ΤΗΣ ΕΕ ΣΤΟΝ ΟΗΕ

*as of 2023 the EU contributions to the regular budget and the peacekeeping operations amount to 30% and 31% respectively

3. ΚΕΙΜΕΝΑ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ (&ΟΗΕ)

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΠΟΛΥΜΕΡΕΙΑ

Τι περιλαμβάνει η προσέγγιση αυτή?

- **θεσμοθετημένες σχέσεις και οργάνωση στη βάση των αρχών και της ισότιμης συμμετοχής σύμφωνα με τον Χάρτη του ΟΗΕ**
- **διαχρονική συμπεριφορική ομοιομορφία**

➤ **η ΕΕ δεσμεύεται για τον ηγετικό ρόλο της στην πολυμερή συνεργασία με τον ΟΗΕ, με εργαλεία πέραν της ρητορικής και αναγνωρίζει την ανάγκη για προσαρμογή και εκσυγχρονισμό**

ΚΕΙΜΕΝΑ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

European Security Strategy (2003)

“The United Nations Security Council has the primary responsibility for the maintenance of international peace and security. Strengthening the United Nations, equipping it to fulfil its responsibilities and to act effectively, is a European priority.”

ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΘΕΣΕΙΣ

EU Global Strategy (2016)

“The EU is committed to a global order based on international law, including the principles of the UN Charter. This commitment translates into an aspiration to transform rather than simply preserve the existing system.”

BREXIT

Strategic Compass (2022)

“In order to uphold rules-based multilateralism and the principles of the UN Charter, we must strengthen our strategic partnership with the United Nations (UN).”

ΕΙΣΒΟΛΗ ΡΩΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΟΥΚΡΑΝΙΑ

4. ΕΕ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

- **Αρένα συζητήσεων και επίκεντρο δραστηριότητας του ΟΗΕ**
- **Ετήσιες σύνοδοι**
- **Διαβουλεύσεις & προτάσεις**
- **Εκλογή μη μόνιμων μελών ΣΑ**
- **Διορισμός Γενικού Γραμματέα**

Antonio Guterres

1974 ~

PRE-LISBON

“ καθεστώς παρατηρητή ”

~ 2009

ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗ

ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

**στα κύρια και επικουρικά
όργανα**

**ΕΚ ΠΕΡΙΤΡΟΠΗΣ
ΕΞΑΜΗΝΙΑΙΑ ΠΡΟΕΔΡΙΑ**

**στις επίσημες εργασίες
της ΓΣ και συντονισμός
ΚΜ της ΕΕ με σκοπό την
σύγκλιση των θέσεων
τους**

**Χωρίς τροποποίηση
των κανόνων
λειτουργίας της ΓΣ**

2009

POST-LISBON

TODAY

“ καθεστώς ενισχυμένου παρατηρητή ”

- Η ΕΕ αποζητούσε την εφαρμογή των θεσμικών αλλαγών και διατήρηση/διεύρυνση των προνομίων της
- Η Αντιπροσωπεία της ΕΕ αντικατέστησε τον μέχρι τώρα διπλό μηχανισμό εκπροσώπησης
- Στις τακτικές εργασίες μιλάει εκ μέρους της ένωσης ο εκπρόσωπος της Αντιπροσωπείας της ΕΕ στα Ηνωμένα Έθνη
- Ενώ στο **general debate** τις γενικές θέσεις τις διατυπώνει ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου

Σταύρος Λαμπρινίδης

Antonio Costa

**Η ΕΕ ΑΠΟΚΤΑ ΝΟΜΙΚΗ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ Ο
ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΥΠΑΤΟΥ
ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ
ΑΝΑΒΑΘΜΙΖΕΤΑΙ**

**ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ
ΕΕ ΣΕ ΓΣ**

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: ΠΡΟΦΟΡΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ από την ΕΕ στη ΓΣ

	Επιτροπές/ Ολομέλεια	64th ses- sion	65th ses- sion	66th ses- sion	67th ses- sion	68th ses- sion	69th ses- sion	70th ses- sion	71st ses- sion	72nd ses- sion	Total
Εκ Περι- τροπής Προεδρία (α)	1 ^η Επιτρ.	9	7	2	1	1	1	0	0	0	21
	2 ^η Επιτρ.	22	26	5	2	3	3	0	0	9	70
	3 ^η Επιτρ.	40	27	7	15	19	18	17	18	26	187
	4 ^η Επιτρ.	12	14	0	0	0	2	0	1	1	30
	5 ^η Επιτρ.	27	22	3	3	2	3	1	2	3	66
	Ολομέλεια	16	15	6	4	5	5	4	8	7	70
	Σύνολο	126	111	23	25	30	32	22	29	46	444
Αντιπρο- σωπεία ΕΥ (ΕΥ Dele- gation) (β)	1 ^η Επιτρ.	0	0	1	4	7	6	7	6	9	40
	2 ^η Επιτρ.	1	0	9	16	14	12	13	7	2	74
	3 ^η Επιτρ.	0	8	16	17	16	10	11	17	19	114
	4 ^η Επιτρ.	0	0	6	8	7	8	10	7	8	54
	5 ^η Επιτρ.	0	1	13	21	26	27	19	23	22	152
	Ολομέλεια	0	6	13	10	15	9	12	8	13	86
	Σύνολο	1	15	58	76	85	72	72	68	73	520
Κράτη-μέ- λη ΕΕ (σε συντο- νισμό με κοινές θέ- σεις ΕΕ) (γ)	1 ^η Επιτρ.	16	8	13	70	35	38	35	5	15	235
	2 ^η Επιτρ.	4	6	9	14	11	4	5	2	5	60
	3 ^η Επιτρ.	38	33	41	46	63	46	11	24	31	333
	4 ^η Επιτρ.	12	12	12	8	12	6	5	1	4	72
	5 ^η Επιτρ.	1	1	11	5	1	3	1	0	0	23
	Ολομέλεια	12	15	10	1	13	25	28	19	10	133
	Σύνολο	83	75	96	144	135	122	85	51	65	856
Κράτη-μέ- λη ΕΕ (λοιπές παρεμβά- σεις) (δ)	1 ^η Επιτρ.	24	38	56	54	29	15	51	60	33	360
	2 ^η Επιτρ.	3	7	19	18	13	3	1	1	3	68
	3 ^η Επιτρ.	0	2	2	3	1	0	22	34	50	114
	4 ^η Επιτρ.	0	1	2	2	0	5	9	9	9	37
	5 ^η Επιτρ.	0	3	17	19	3	1	0	1	0	44
	Ολομέλεια	19	37	22	23	22	4	21	7	11	166
	Σύνολο	46	88	118	119	68	28	104	112	106	789

Πηγή: Βάση Δεδομένων από το Jean Monnet Network on EU-UN Relations (EUNNET)
(<http://eunnet.eu/>)

ΠΙΝΑΚΑΣ:

5. ΕΕ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

πρωταρχική ευθύνη για τη διατήρηση της διεθνούς ειρήνης και ασφάλειας

- 5 μόνιμα μέλη ~ δικαίωμα veto
- 10 μη μόνιμα μέλη, εκλέγονται με βάση γεωγραφικές περιοχές

• ΔΕΣΜΕΥΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ :

κατάπαυση πυρός

αποστολή προσωπικού

οικονομικές κυρώσεις

σύσταση αποκλεισμού

ΘΕΣΜΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΕΕ ΣΤΟ ΣΑ ΤΟΥ ΟΗΕ

ΠΙΝΑΚΑΣ:

ΠΙΝΑΚΑΣ 2: ΘΕΣΜΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΤΗΣ ΕΕ ΣΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΟΥ ΟΗΕ

Έτος	Σύνολο Συνεδριάσεων του ΣΑ	Παρεμβάσεις της ΕΕ	Κυλιόμενη Προεδρία	Αντιπροσωπεία της ΕΕ	ΕΥΕΔ	Ειδικοί Απεσταλμένοι της ΕΕ	Υπατος Εκπρόσωπος	Άλλο
2009	193	37 (19%)	37	0	0	0	0	0
2010	209	32 (15%)	0	32	0	0	0	0
2011	234	29 (12%)	0	28	0	0	1	0
2012	198	30 (15%)	0	28	2	0	0	0
2013	192	31 (16%)	0	26	1	3	1	0
2014	262	32 (12%)	0	26	4	0	1	1 (Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου)
2015	244	30 (12%)	0	23	3	1	3	0
2016	255	35 (14%)	0	28	4	1	1	1 (Αντιπρόσωπος της ΕΕ για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων)
2017	295	29 (10%)	0	25	3	0	1	0
2018	287	31 (11%)	0	27	4	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ	2369	316 (13%)	37	242	21	5	8	2

Πηγή: Βάση Δεδομένων από το Jean Monnet Centre of Excellence on EU Multilateral Diplomacy (<http://eudiplomacy.eu/>)

PRE-LISBON

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

**ΠΩΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥΝΤΑΝ
Η ΈΝΩΣΗ?**

**Ύπατος Εκπρόσωπος
διατυπώνει τη θέση της Ένωσης
ενώπιον του ΣΑ**

Kaja Kallas

**Εκ περιτροπής Προεδρία
διατύπωνε το common
position των ΚΜ της Ένωσης
στις ημερήσιες διατάξεις του
ΣΑ**

POST-LISBON

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

**ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΥΕ ΣΕ ΕΠΙΣΗΜΟ
ΕΚΠΡΟΣΩΠΟ ΤΗΣ ΕΕ ΣΤΟ ΣΑ**

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ

διασφάλιση μικρότερης δυνατής απόκλισης θέσεων με σκοπό να αποφεύγονται πιθανές διαφοροποιήσεις μεταξύ των ΚΜ κατά τη λήψη αποφάσεων στο ΣΑ

βαθμός συντονισμού~προβληματικός σε σχέση με το βαθμό σύγκλισης που επιτυγχάνεται στη ΓΣ

BREXIT

ΤΟ 2016 ΤΟ ΗΒ ΑΠΟΧΩΡΕΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΕ

**Μέχρι το Brexit η ΕΕ είχε 2 ΚΜ της ως
μόνιμα μέλη του ΣΑ.
Πλέον, τη Γαλλία βαραίνει μια μεγάλη
διπλωματική ευθύνη να εκπροσωπεί την ΕΕ.
Οι διπλωματικές ικανότητες του ΗΒ σε άλλα
πεδία ήταν σημαντικό πλεονέκτημα**

**Θα μπορούσε μια στιβαρή συνεργασία του γαλλογερμανικού
άξονα να προωθήσει τη Γερμανία ως το νέο μόνιμο μέλος του
ΣΑ ?**

6. ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΕ & ΟΗΕ

ΕΙΡΗΝΕΥΤΙΚΕΣ ΑΠΟΣΤΟΛΕΣ

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΕΕ

- **Οικονομική Υποστήριξη**
- **Στρατιωτική και Αστυνομική Συμμετοχή**
- **Ειδικές Συμφωνίες, όπως το Πλαίσιο Κοινής Διαχείρισης Κρίσεων**

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΣΤΗΝ ΟΥΚΡΑΝΙΑ

→ Ποια είναι η αντιμετώπιση της ΕΕ?

- Κυρώσεις κατά της Ρωσίας
- Στρατιωτική και οικονομική υποστήριξη στην Ουκρανία
- Ανθρωπιστική βοήθεια
- Πολιτική υποστήριξη

← Ποια είναι η αντιμετώπιση του ΟΗΕ?

- Καταδίκη της Ρωσίας και ανθρωπιστική βοήθεια μεν,
- Προκλήσεις στο Συμβούλιο Ασφαλείας λόγω του veto της Ρωσίας, δεν μπορεί να υπάρξει κατάπαυση πυρός

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΣΤΗΝ ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΗ

→ Ποια είναι η αντιμετώπιση της ΕΕ?

- Υποστήριξη της λύσης των δύο κρατών
 - Κριτική για τις ισραηλινές πολιτικές
 - Οικονομική και ανθρωπιστική βοήθεια
- Παρόλα αυτά διατηρεί ισχυρές οικονομικές και πολιτικές σχέσεις με το Ισραήλ
- Αποφεύγει τις κυρώσεις

→ Ποια είναι η αντιμετώπιση του ΟΗΕ?

- Ψηφίσματα της Γενικής Συνέλευσης
- Ανθρωπιστική δράση
- Ειρηνευτικές προσπάθειες
- Κριτική στις ισραηλινές πρακτικές

7. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- Η ΕΕ ΔΙΑΔΡΑΜΑΤΙΖΕΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ ΡΟΛΟ ΤΟΣΟ ΣΤΗ ΓΣ ΟΣΟ ΚΑΙ ΣΤΟ ΣΑ
- Η ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΡΡΟΗ ΤΗΣ ΕΕ ΒΑΣΙΖΕΤΑΙ ΣΕ ΜΕΓΑΛΟ ΒΑΘΜΟ ΣΤΟΝ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟ ΤΩΝ ΚΜ
- Η ΕΕ ΔΙΝΕΙ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΣΤΗΝ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗ ΤΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΗΣ ΣΤΟΝ ΟΗΕ ΠΑΡΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΕΜΠΟΔΙΑ

ΠΗΓΕΣ

~ βιβλιογραφία

- Μπλαβούκος Σ., Μπουραντώνης Δ., Τσάκωνας Π. (2019). *Εξωτερικές Σχέσεις της ΕΕ*. Εκδόσεις Ι.ΣΙΔΕΡΗΣ
- A. Leroy Bennet, James K. Oliver (2006)~ επιστ. επιμ.: Μπουραντώνης Δ. : *Διεθνείς Οργανισμοί: Αρχές και Προβλήματα*. Εκδόσεις Gutenberg
- Stephan Keukeleire, Tom Delreux ~ επιστ. επιμ.: Σ. Μπλαβούκος, Ν. Τζιφάκης (2023). *Η Εξωτερική Πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης*. Εκδόσεις Πεδίο

ΠΗΓΕΣ

διαδικτυακές

- <https://www.consilium.europa.eu/el/policies/eu-un-cooperation/>
- https://ecfr.eu/publication/separation_anxiety_european_influence_at_the_un_after_brexit/
- https://en.wikipedia.org/wiki/European_Union_and_the_United_Nations
- <https://www.timesofisrael.com/us-vetoes-security-council-resolution-demanding-immediate-ceasefire-in-gaza-war/>
- <https://www.kathimerini.gr/world/563235856/geniki-syneleysi-oie-dichasmeni-i-e-e-gia-ti-chrisi-dytikon-oplon-apo-to-kievo/>
- <https://unric.org/el/>
- <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/w/ddn-20240618-2>
- <https://www.deutschland.de/en/topic/politics/un-and-eu-cooperation-for-peace>
- https://en.wikipedia.org/wiki/Ant%C3%B3nio_Costa
- https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/d/d1/Ant%C3%B3nio_Guterres_2021.jpg/300px-Ant%C3%B3nio_Guterres_2021.jpg
- <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/w/ddn-20240618-2>
- https://www.eeas.europa.eu/eeas/global-strategy-european-unions-foreign-and-security-policy_en
- <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-7371-2022-INIT/en/pdf>
- <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-15895-2003-INIT/el/pdf>

**ΣΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ ΠΑ ΤΗΝ
ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΑΣ**

